

De kwaliteit van raadsvoorstellen in de gemeente Oldambt

Rekenkameronderzoek

De kwaliteit van raadsvoorstellen in de gemeente Oldambt

Rekenkameronderzoek

Nota van Bevindingen
Rekenkamer Oldambt

Inhoudsopgave

H1 Onderzoek naar de kwaliteit van raadsvoorstellen	1
1.1 Gemeentelijke besluitvorming heeft verbetering	1
1.2 Doel- en vraagstelling van het onderzoek	1
1.3 Onderzoeksmethoden	2
1.3.1 Deskresearch	2
1.3.2 Interviews	3
1.4 Leeswijzer	3
H2 Normenkader	4
H3 Het proces van een raadsvoorstel	6
3.1 De bruikbaarheid van het formatHoe	6
3.2 Van raadsvoorstel naar besluitvorming	7
3.2.1 Het proces is duidelijk...	7
3.2.2 ... maar het proces verloopt niet zoals beoogd	8
3.3 Résumé	9
H4 De kwaliteit van raadsvoorstellen	10
4.1 De kwaliteit van raadsvoorstellen beoordeeld	10
4.1.1 Wisselvallige kwaliteit en onvoldoende informatie voor de raad	11
4.1.2 Ruimte voor verbetering	11
4.2 Ervaringen van raadsleden met de kwaliteit van raadsvoorstellen	13
4.2.1 Raadsleden bevestigen wisselende kwaliteit raadsvoorstellen	13
4.2.2 Suggesties voor verbetering	15
4.3 Ervaringen overige partijen met de raadsvoorstellen	15
4.3.1 Overige partijen ervaren kwaliteit raadsvoorstellen als wisselend	15
4.3.2 Suggesties voor verbetering	16
4.4 Résumé	17
Bijlage 1 Bestudeerde documenten	18
Bijlage 2 Respondenten	19
Bijlage 3 Analyse scores raadsvoorstellen	20
Bijlage 4 Scores per raadsvoorstel	26

Dit document (inclusief eventuele bijlagen) is opgesteld door BMC en de (auteurs)rechten met betrekking tot de inhoud en het format van dit document berusten bij BMC. Dit document is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de opdrachtgever en mag niet worden gepubliceerd of aan anderen ter beschikking worden gesteld zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van BMC.

H1 | Onderzoek naar de kwaliteit van raadsvoorstellen

1.1 Gemeentelijke besluitvorming behoeft verbetering

De kwaliteit van de gemeentelijke besluitvorming moet in veel gemeenten verbeteren, zo blijkt uit verschillende (rekenkamer)onderzoeken¹. Ieder jaar worden door gemeenteraden zeer veel besluiten genomen. Deze besluiten variëren in (de omvang van) het onderwerp waar de besluitvorming betrekking op heeft, in de benodigde middelen, in de impact op de inwoners of andere externe partijen, in de termijn, in bestuurlijke gevoeligheid, et cetera. Om goede kaders te stellen en achteraf hierop te kunnen controleren is het van belang dat de raad kwalitatief goede voorstellen ontvangt die hij makkelijk kan doorgronden en waar alle benodigde informatie in staat. Zonder een kwalitatief goed raadsvoorstel kan de raad geen goede beslissingen nemen en daardoor ook moeilijk verantwoording afleggen over de gemaakte keuzes. De kwaliteit van raadsvoorstellen is in veel gemeenten voor verbetering vatbaar. Ook in de gemeente Oldambt is dit het geval, zo blijkt uit dit rekenkameronderzoek, waardoor de raad zijn kaderstellende en controlerende rol dus niet optimaal kan vervullen.

1.2 Doel- en vraagstelling van het onderzoek

De Rekenkamer van de gemeente Oldambt heeft in de gesprekken met de fracties gemerkt dat sommige raadsleden en fractieondersteuners het lastig vinden om hun weg te vinden door alle raadsstukken. De Rekenkamer heeft daarom besloten een onderzoek te doen naar de kwaliteit van raadsvoorstellen. De Rekenkamer wil met dit onderzoek een bijdrage leveren aan een optimale bestuurlijke procesgang waarbij de gemeenteraad zijn kaderstellende (en controlerende) rol zo goed mogelijk kan uitoefenen. Daarvoor is een goede kwaliteit van raadsvoorstellen cruciaal. De Rekenkamer wil inzichtelijk maken hoe het met de kwaliteit van raadsvoorstellen is gesteld en waar ruimte voor verbetering is.

Deze doelstellingen heeft de Rekenkamer vertaald naar de volgende hoofdvraag:

In hoeverre zijn de door het college opgestelde raadsvoorstellen en de wijze waarop zij worden voorgelegd aan de raad zodanig navolgbaar voor de raad dat deze zijn kaderstellende en controlerende taak kan uitvoeren?

De hoofdvraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:

1. Aan welke criteria moet een raadsvoorstel voldoen, zodat de raad goed onderbouwde besluiten kan nemen en de uitvoering ervan kan volgen en beoordelen?
2. Hoe verloopt het proces van het opstellen van een raadsvoorstel?
 - a. Zijn er werkwijzen, protocollen of formats? En zo ja, welke en worden deze als bruikbaar ervaren?
 - b. Hoe worden de raad en griffie in het voorbereidingsproces betrokken?

¹ Onder andere Rekenkamer Waadhoeke, *Kwaliteit raadsvoorstellen en raadsbesluiten*, 2021; Rekenkamercommissie Berkelland, *Quickscan naar de kwaliteit van raadsvoorstellen in de gemeente Berkelland*, 2020; Rekenkamercommissie IJsselstein, *Aldus besloten. Een onderzoek naar de kwaliteit van raadsvoorstellen in IJsselstein*, 2020; Rekenkamer Maastricht, *De kwaliteit van raadsvoorstellen*, 2019; Rekenkamercommissie Almelo, *Onderzoek naar de kwaliteit van raadsvoorstellen*, 2016; Rekenkamer Súdwest-Fryslân, *Kwaliteit raadsvoorstellen*, 2016.

- c. In hoeverre en op welke wijze wordt in het voorbereidingsproces en in het raadsvoorstel rekening gehouden met eerdere en toekomstige besluitvorming en eerder aan de raad verstrekte informatie op grond van de actieve en passieve informatieplicht vanuit het college?
3. Hoe is de kwaliteit van raadsvoorstellen aan de hand van interne en externe criteria te beoordelen?
 - a. In hoeverre voldoen de raadsvoorstellen aan kwaliteitsindicatoren die intern zijn opgesteld door de gemeente Oldambt?
 - b. In hoeverre voldoen de raadsvoorstellen aan extern geformuleerde kwaliteitsindicatoren?
 - c. In hoeverre krijgt de raad voldoende informatie in raadsvoorstellen om de voorgestelde besluiten af te wegen?
 - d. Op welke punten is verbetering nodig en mogelijk?
4. Hoe ervaren raadsleden de kwaliteit van raadsvoorstellen van het college?
 - a. Hoe eenduidig is de perceptie van raadsleden met betrekking tot raadsvoorstellen?
 - b. In hoeverre zien raadsleden mogelijkheden tot verbetering? En zo ja, op welke punten?
5. Hoe ervaren overige partijen de kwaliteit van raadsvoorstellen van het college?
 - a. Hoe eenduidig is de perceptie van de overige partijen met betrekking tot de raadsvoorstellen?
 - b. In hoeverre zien de overige partijen mogelijkheden tot verbetering? En zo ja, op welke punten?

1.3 Onderzoeksmethoden

Om de centrale onderzoeksvraag en de daarvan afgeleide deelvragen te kunnen beantwoorden, is informatie verzameld middels verschillende onderzoeksmethoden, namelijk deskresearch, bestaande uit een documentenstudie en een analyse van raadsvoorstellen (dossieronderzoek), en interviews.

1.3.1 Deskresearch

De deskresearch bestaat uit een documentenstudie en een dossieronderzoek. Allereerst is de documentatie van de gemeente Oldambt verzameld die betrekking heeft op de opzet en kwaliteit van raadsvoorstellen, denk aan procesbeschrijvingen, protocollen, formats en werkinstructies. Een overzicht van deze documenten is opgenomen in bijlage 1.

Vervolgens werden in afstemming met de Rekenkamer zestien raadsvoorstellen geselecteerd die zijn geanalyseerd aan de hand van de interne normen/formats van de gemeente Oldambt enerzijds en externe normen anderzijds. Bij de selectie van raadsvoorstellen waren de volgende uitgangspunten van belang:

- Het zijn voorstellen die van het college naar de raad zijn gestuurd.
- Er is sprake van spreiding over de verschillende domeinen van de gemeente: sociaal domein, fysiek domein en bedrijfsvoering.

- Er wordt gekeken naar raadsvoorstellen van verschillende aard. Denk daarbij bijvoorbeeld zowel aan voorstellen die de start van een beleidsproces markeren als aan voorstellen die een aanpassing van beleid in uitvoering betreffen en aan zowel voorstellen die lokaal beleid betreffen als voorstellen die betrekking hebben op regionale samenwerkingsverbanden.
- De raadsvoorstellen hebben betrekking op de huidige raadsperiode (april 2022 t/m januari 2024).

1.3.2 Interviews

Informatie uit documenten gaat leven als deze in een gesprek door betrokkenen wordt toegelicht en ingekleurd. Achtergronden worden dan duidelijk en de onderzoekers kunnen hun vragen stellen ter verheldering en verificatie. Een overzicht van de respondenten is opgenomen in bijlage 2.

Het is voor het inzicht in de (ervaren) kwaliteit van raadsvoorstellen van belang dat ook raadsleden zelf worden bevraagd. Daarom zijn vier individuele interviews met raadsleden afgenomen om een beeld te krijgen van de ervaren kwaliteit van raadsvoorstellen. Voorafgaand aan de interviews zijn ter voorbereiding twee raadsvoorstellen² met de raadsleden gedeeld. Tijdens de interviews is met hen gereflecteerd op de kwaliteit ervan: wat vinden zij goed en wat vinden zij minder goed aan het raadsvoorstel?

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de criteria waaraan een raadsvoorstel moet voldoen zodat de raad goed onderbouwde besluiten kan nemen en de uitvoering ervan kan volgen en beoordelen. In hoofdstuk 3 wordt het proces geschetst waarlangs raadsvoorstellen tot stand komen, waarna in hoofdstuk 4 de kwaliteit van de raadsvoorstellen in de gemeente Oldambt wordt beoordeeld. Daarbij wordt ook in beeld gebracht waar mogelijke verbeterpunten zitten voor wat betreft de kwaliteit van raadsvoorstellen.

² [Bezuinigingstaakstelling sportvoorzieningen 2023](#) (zaaknummer 42345-2022:844761) en [Bezuinigingsscenario's jeugd](#) (zaaknummer 52471-2022:049758).

H2 | Normenkader

1. Aan welke criteria moet een raadsvoorstel voldoen, zodat de raad goed onderbouwde besluiten kan nemen en de uitvoering ervan kan volgen en beoordelen?

Zonder meer kan gesteld worden dat een goed raadsbesluit mede afhankelijk is van een goede voorbereiding en van een goed raadsvoorstel. Een raadsvoorstel kan onder meer door het college worden opgesteld, door één of meerdere raadsleden, het presidium of door een groep burgers. Dat laatste noemt men een burgerinitiatiefvoorstel. In een raadsvoorstel kan beleid worden voorgesteld, maar ook kan een verandering van een proces het uitgangspunt zijn.

Verschillende Rekenkamers³ hebben onderzoek gedaan naar de kwaliteit van raadsvoorstellen en raadsbesluiten. Deze Rekenkamers hebben daartoe normenkaders ontwikkeld, die voor dit onderzoek zijn samengevoegd en aangepast. De normen hebben enerzijds betrekking op de **kwaliteit van het proces** waarlangs raadsvoorstellen en -besluiten tot stand komen. Anderzijds zijn er normen te onderscheiden die betrekking hebben op de **kwaliteit van het raadsvoorstel**. Deze normen kunnen worden onderscheiden naar normen die betrekking hebben op de inhoud, de overzichtelijkheid, de leesbaarheid en de volledigheid. Dit leidt, in antwoord op **vraag 1**, tot het volgende normenkader voor raadsvoorstellen:

Thema	Norm
Kwaliteit van het proces van de totstandkoming van raadsvoorstellen	
Er is een duidelijke rolverdeling tussen de ambtelijke organisatie, het college en de griffie in de totstandkoming van raadsvoorstellen.	
Het proces van totstandkoming van raadsvoorstellen is gestandaardiseerd en bekend in de gemeentelijke organisatie.	
Het proces van totstandkoming van raadsvoorstellen is efficiënt vormgegeven.	
Inhoud raadsvoorstellen	
Keuzevraagstukken en probleem	Het raadsvoorstel geeft een helder overzicht van de politiek relevante keuzevraagstukken (welke belangenafweging is aan de orde met betrekking tot welke dilemma's/knelpunten/vraagstukken in de samenleving). Het raadsvoorstel geeft aan wat het probleem precies is.
Bestuurlijke aangelegenheden	Het raadsvoorstel gaat over bestuurlijke aangelegenheden en nodigt de raad niet uit te discussiëren over uitvoeringszaken.
	Het raadsvoorstel stimuleert een politieke afweging door de raad.
Keuzeruimte	Het raadsvoorstel biedt een helder beeld van reële politieke keuzeruimte. Hier gaat het om de mogelijkheid politieke keuzes te maken en plaatst de raad niet voor voldongen feiten.
Alternatieve beleidskeuzes	Het raadsvoorstel bevat reële alternatieve beleidskeuzes met argumenten pro en contra. Hier gaat het om de uitwerking van alternatieven.

³ Zie voetnoot 1 voor een opsomming van (een deel van de) eerder uitgevoerde rekenkameronderzoeken naar de kwaliteit van raadsvoorstellen en -besluiten.

Evalueerbaar en controleerbaar	Het raadsvoorstel maakt duidelijk wanneer en op grond van welke criteria de raad het beleid evalueert en de uitvoering van het college controleert.
Context	Het raadsvoorstel schetst de context van het beleid met inbegrip van de aanleiding/voorgeschiedenis van het voorstel (waarom is een besluit nodig?), de relatie tot het huidige beleid en een verwijzing naar eerder genomen besluiten en relevante beleidsstukken.
Risicoparagraaf	Het raadsvoorstel bevat een risicoparagraaf waarin wordt gewezen op de mogelijke risico's van het voorstel en waarin eventuele beheersmaatregelen beschreven staan.
Overzichtelijkheid raadsvoorstellen	
Hoofd- en bijzaak	Het raadsvoorstel maakt onderscheid tussen hoofd- en bijzaak (hoofdzaak prominent in beeld, aanvullende informatie in bijlagen). De focus van het voorstel ligt niet op uitwerking van details, maar op hoofdlijnen.
Middelen en consequenties	Het raadsvoorstel geeft een overzicht van de benodigde middelen en geeft een overzicht van de verwachte (onder meer financiële, personele, juridische) consequenties (intern).
Tijdspad	Het raadsvoorstel maakt een inschatting van de termijn/het tijdspad waarbinnen het plan uitgevoerd wordt.
Leesbaarheid raadsvoorstellen	
Kort en bondig	Het raadsvoorstel is geschreven in een korte en bondige stijl en heeft een overzichtelijke (logische) alinea-indeling.
Taal	Laagdrempelige taal (eenvoudige zinnen en begrijpelijke woorden) en consistent taalgebruik.
Jargon	Zo weinig mogelijk jargon, vaktaal wordt uitgelegd in een verklarende woordenlijst.
Samenvatting	Het raadsvoorstel bevat een bondige en zelfstandig leesbare samenvatting die de kernpunten van het voorstel helder en overzichtelijk formuleert.
Volledigheid raadsvoorstellen	
Procedure	Het raadsvoorstel besteedt aandacht aan de verdere procedure van besluitvorming.
Effecten	Het raadsvoorstel gaat in op de gevolgen en/of de effecten van het voorstel (extern).
Wetgeving	Het raadsvoorstel benoemt de van toepassing zijnde wet.
Belanghebbenden	Het raadsvoorstel gaat in op de wijze waarop en wanneer burgers en belanghebbenden door de gemeente geïnformeerd of betrokken worden.

H3 | Het proces van een raadsvoorstel

2. Hoe verloopt het proces van het opstellen van een raadsvoorstel?
 - a. Zijn er werkwijzen, protocollen of formats? En zo ja, welke en worden deze als bruikbaar ervaren?
 - b. Hoe worden de raad en griffie in het voorbereidingsproces betrokken?
 - c. In hoeverre en op welke wijze wordt in het voorbereidingsproces en in het raadsvoorstel rekening gehouden met eerdere en toekomstige besluitvorming en eerder aan de raad verstrekte informatie op grond van de actieve en passieve informatieplicht vanuit het college?

3.1 De bruikbaarheid van het format

De gemeente Oldambt heeft formats opgesteld aan de hand waarvan raadsvoorstellen worden opgesteld (**vraag 2a**). Dit format voor raadsvoorstellen kent op hoofdlijnen de volgende indeling:

- Eerdere besluitvorming en/of vastgesteld beleid
- Voorgesteld raadsbesluit
- Samenvatting
- Bijlagen
- Inleiding
- Motivatie
- Betrokkenheid (externe) partners
- Consequenties
- Vervolg

Voor elk van de onderdelen wordt een toelichting gegeven over wat er in het raadsvoorstel moet worden opgenomen. Zo staat bij het onderdeel 'Inleiding' vermeld dat het de bedoeling is om een helder en duidelijk beeld te schetsen voor de raad waarom dit voorstel wordt voorgelegd en in welke context dit moet worden geplaatst. Daarom moet er aandacht worden besteed aan de aanleiding, achtergrond en het doel van het raadsvoorstel en moet er worden ingegaan op eerdere besluitvorming en door de raad gestelde kaders. Bij het onderdeel 'Motivatie' moet duidelijk worden aangegeven op basis van welke argumenten een keuze is gemaakt en waarom het voorstel is zoals het is. Daarbij moet aandacht worden besteed aan integraliteit; alle beleidsterreinen die raakvlakken hebben met het voorstel en/of door dit voorstel (kunnen) worden geraakt moeten worden betrokken. Verder moet aangegeven worden in hoeverre dit onderwerp bijdraagt aan de vastgestelde visies van de gemeente en moet ook worden ingegaan op de politiek relevante aandachtsgebieden. Eventuele risico's, alle mogelijke alternatieven en de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven moeten hier worden benoemd.

Met de verschillende respondenten⁴ werd gesproken over de bruikbaarheid van het format voor raadsvoorstellen. In de praktijk wordt ervaren dat het format dermate 'hoog over' is dat verschillende interpretaties en uitwerkingen mogelijk zijn (**vraag 2a**).

⁴ Met respondenten bedoelen we hier niet de raadsleden die geïnterviewd zijn. De resultaten uit die interviews zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

Het format laat enerzijds voldoende ruimte voor maatwerk, maar biedt anderzijds te weinig structuur en laat te veel ruimte ten aanzien van wat er bij de verschillende onderdelen wordt ingevuld. Daardoor zijn raadsvoorstellen weinig uniform wat het toetsen van de voorstellen bemoeilijkt. Het format nodigt uit tot het doen van herhalingen en respondenten vinden dat niet prettig voor raadsleden die sowieso al veel stukken moeten lezen. Er wordt naar de mening van betrokkenen niet sterk gestuurd op het gebruik van de inhoudelijke toelichting op het format.

3.2 Van raadsvoorstel naar besluitvorming

3.2.1 Het proces is duidelijk...

Op hoofdlijnen ziet het proces dat een raadsvoorstel doorloopt voordat het bij de raad op de agenda staat er als volgt uit **(vraag 2a)**:

Ambtelijke organisatie	College van B&W	Gemeenteraad
1. Opstellen voorstel met integrale toetsing en verwerken in e-Suite. 2. Check door teammanager. 3. Kwaliteitscontrole door directieadviseur. 4. Check door gemeentesecretaris.	5. Bespreken voorstel in portefeuillehoudersoverleg. 6. Bespreken voorstel in college.	7. Via de griffie gaat het voorstel naar de raad. 8. Agendering voorstel in beeldvormende raadsbijeenkomst (inclusief informatiemarkt), oordeelsvormende en tot slot besluitvormende raadsvergadering.

Het besluitvormingsproces van de gemeente Oldambt staat beschreven in de Handleiding Besluitvorming voor de steller die is vastgesteld in december 2023. Het hele proces van besluitvorming is ingericht in het zaakstelsel e-Suite. In de handleiding staat beschreven hoe de stellers de verschillende stappen in e-Suite zouden moeten doorlopen. Ook bevat de handleiding een checklist voor de kwaliteitscontrole van bestuurlijke besluitvorming in e-Suite. In de checklist zijn de volgende vragen opgenomen:

- Is de zaak op de juiste route gezet voor het college en de raad?
- Zijn alle bijlagen aanwezig voor het raadsvoorstel?
- Zijn de vinkjes voor het ondertekenen door het college goed gezet?
- Zijn de vinkjes voor het ondertekenen door de raad goed gezet?
- Zijn de bijlagen in een bestandstype dat wordt ondersteund door iBabs?
- Heb je het (raads)voorstel gecheckt of laten checken op spelfouten en grammatica?
- Heb je het (raads)voorstel gecheckt of laten checken op leesbaarheid en begrijpelijkheid?

De steller is integraal verantwoordelijk voor het stuk en zorgt bij de totstandkoming van het raadsvoorstel voor afstemming met onder andere collega's van financiën, inkoop en juridische zaken. Adviezen en input van collega's worden in principe zichtbaar vastgelegd in e-Suite. De steller van het stuk zorgt daarnaast voor afstemming met de portefeuillehouder(s). Het resultaat van deze afstemming wordt ook vastgelegd in e-Suite. Wanneer het voorstel gereed is, wordt dit via e-Suite voorgelegd aan de leidinggevende. Na akkoord van de leidinggevende

komt het voorstel bij de directieadviseur voor een laatste check. Daarna gaat het voorstel door naar de gemeentesecretaris, respectievelijk het bestuurssecretariaat voor agendering bij het college.

De gemeente heeft een schema van aanlevering, zodat duidelijk is wanneer voorstellen uiterlijk moeten worden aangeleverd voor agendering voor een bepaalde raadsvergadering. Daarnaast werkt de gemeente met een Lange Termijn Agenda (LTA). Deze komt tot stand op basis van informatie uit de organisatie: wanneer verwacht men welke voorstellen aan te leveren aan de raad? Voor de fractievoorzitters en de agendacommissie is de LTA een hulpmiddel om te zien welke onderwerpen onderweg zijn. Tevens kunnen zij op basis van de LTA aangeven of en bij welke onderwerpen zij vinden dat de raad eerder betrokken moet worden.

Bij grote en belangrijke onderwerpen komt de ambtelijke organisatie zelf vaak al eerst met een startnotitie. Deze wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. De raad kan op basis daarvan aan de voorkant aangeven of zij kunnen instemmen met de in de startnotitie beschreven kaders, uitgangspunten en/of het voorgestelde (participatie)proces.

De gemeenteraad van Oldambt vergadert volgens de zogenaamde BOB-methode; na een beeldvormende raadsbijeenkomst, bestaand uit een informatiemarkt en een plenair deel, vindt er een oordeelsvormende vergadering plaats waarna tot een besluitvormende vergadering kan worden overgegaan. Deze manier van werken is in maart 2024 verankerd in een nieuw reglement van orde. Er wordt echter al langer zo gewerkt. In hoofdstuk 4 komt deze werkwijze uitgebreider aan de orde.

3.2.2 ... maar het proces verloopt niet zoals beoogd

In de praktijk blijkt het proces dat een raadsvoorstel doorloopt van opstellen tot agendering bij de raad niet altijd conform de hiervoor beschreven procedure te verlopen. Respondenten geven aan dat zij het werken met e-Suite als lastig ervaren en dat adviezen niet altijd worden vastgelegd in e-Suite. Integrale afstemming met medewerkers van bijvoorbeeld financiën vindt niet altijd plaats en ook is de controle van raadsvoorstellen door teammanagers beperkt. Er zijn geen eenduidige afspraken over hoe de kwaliteitscontrole door de directieadviseur vorm moet krijgen en de hoge werkdruk van de directieadviseur en de tijdsdruk bij de totstandkoming van raadsvoorstellen in zijn algemeenheid worden door respondenten gesignaleerd als aandachtspunten. Op 1 september is in de gemeente Oldambt een bestuursadviseur gestart. In overleg met de bestuursadviseur zullen de taken van de directieadviseur met betrekking tot het checken van de raadsvoorstellen opnieuw tegen het licht worden gehouden. Naast de checklist staat er geen omschrijving van deze werkzaamheden op papier, deze worden door de directieadviseur overgedragen op basis van haar ervaring.

De rol van de gemeentesecretaris in het proces wordt als onduidelijk ervaren. De rol van de griffie ten aanzien van raadsvoorstellen is op afstand en zit aan het einde van het proces. De rol van de raad in dit proces wordt door respondenten als reactief getypeerd (**vraag 2b**). Voor de concerncontroller is momenteel geen rol weggelegd in het proces van (het toetsen van) raadsvoorstellen, al zien verschillende respondenten een grotere rol van de concerncontroller hierin als mogelijk en wenselijk.

De gemeente Oldambt heeft in het verleden enige tijd gewerkt met een toetsgroep voor raadsvoorstellen, maar heeft er bewust voor gekozen om hiermee te stoppen. Het kostte teveel tijd in een toch al lang proces dat over verschillende schijven gaat, aldus respondenten. Ook merkten respondenten op dat het tot een zekere luiheid leidde bij de stellers van raadsvoorstellen. Zij gingen ervan uit dat raadsvoorstellen gecorrigeerd zouden worden, terwijl de stellers zelf verantwoordelijk zijn voor proces en inhoud.

De agendacommissie vanuit de raad heeft geen formele rol in het beoordelen/borgen van de inhoudelijke kwaliteit van de raadsvoorstellen. De agendacommissie krijgt het raadsvoorstel niet te zien op het moment dat zij de agenda bepaalt, maar zij weet wel wat voor type stuk het is en wat het onderwerp en de mogelijke impact is. De burgemeester en de griffie zitten in de agendacommissie en de burgemeester licht desgevraagd het voorstel toe. Op basis van de LTA, de beschikbare informatie over het voorstel en de beladenheid van het onderwerp bepaalt de agendacommissie of een raadsvoorstel op de aankomende agenda komt of niet. De inhoudelijke kwaliteit van het raadsvoorstel speelt bij het wel of niet agenderen geen rol.

In antwoord op **vraag 2c** geven respondenten aan dat er beperkt rekening wordt gehouden met eerdere en toekomstige besluitvorming. Eerdere besluiten worden wel genoemd, maar de betreffende documentatie wordt over het algemeen niet mee gestuurd. De griffie geeft aan dat de raad alle stukken kan opvragen, maar dat ze dat in de praktijk niet doen. Deze constatering wordt bevestigd door de uitkomsten van de analyse van raadsvoorstellen en de gesprekken met de raadsleden die in hoofdstuk 4 worden beschreven.

De gemeente heeft aandacht voor scholing van de bij het opstellen van raadsvoorstellen betrokken medewerkers, onder andere in het onboardingprogramma en middels een training die wordt verzorgd door de directieadviseur. In het format voor raadsvoorstellen wordt opgemerkt dat een training 'Helder en overtuigende raads- en collegevoorstellen schrijven' kan helpen bij het opstellen van raadsvoorstellen en dat medewerkers dit, wanneer zij hier behoefte aan hebben, moeten laten weten zodat bij voldoende belangstelling deze training opnieuw wordt georganiseerd. Verschillende respondenten geven aan dat meer aandacht voor scholing wenselijk is.

3.3 Résumé

De procedure waarlangs raadsvoorstellen in de gemeente Oldambt tot stand moeten komen staat beschreven, is belegd in een zaakstelsel en is bekend binnen de verschillende gremia in de gemeente. Toch komen raadsvoorstellen in de praktijk niet altijd volgens de beoogde procedure tot stand. Zo ontbreekt het soms aan integrale afstemming, is de controle van raadsvoorstellen door het management beperkt en wordt de integrale afstemming niet altijd vastgelegd in het zaakstelsel. Ook blijkt de kwaliteitscontrole niet altijd optimaal te verlopen door het ontbreken van eenduidige afspraken en de aanwezige tijdsdruk. De rol van de raad en griffie in het voorbereidingsproces is reactief en op afstand. In het voorbereidingsproces wordt er beperkt rekening gehouden met eerdere en toekomstige besluitvorming.

H4 | De kwaliteit van raadsvoorstellen

3. Hoe is de kwaliteit van raadsvoorstellen aan de hand van interne en externe criteria te beoordelen?
 - a. In hoeverre voldoen de raadsvoorstellen aan kwaliteitsindicatoren die intern zijn opgesteld door de gemeente Oldambt?
 - b. In hoeverre voldoen de raadsvoorstellen aan extern geformuleerde kwaliteitsindicatoren?
 - c. In hoeverre krijgt de raad voldoende informatie in raadsvoorstellen om de voorgestelde besluiten af te wegen?
 - d. Op welke punten is verbetering nodig en mogelijk?
4. Hoe ervaren raadsleden de kwaliteit van raadsvoorstellen van het college?
 - a. Hoe eenduidig is de perceptie van raadsleden met betrekking tot raadsvoorstellen?
 - b. In hoeverre zien raadsleden mogelijkheden tot verbetering? En zo ja, op welke punten?
5. Hoe ervaren overige partijen de kwaliteit van raadsvoorstellen van het college?
 - a. Hoe eenduidig is de perceptie van de overige partijen met betrekking tot raadsvoorstellen?
 - b. In hoeverre zien zij mogelijkheden tot verbetering? En zo ja, op welke punten?

4.1 De kwaliteit van raadsvoorstellen beoordeeld

Om inzichtelijk te maken wat de kwaliteit van raadsvoorstellen is, hebben we zestien raadsvoorstellen uit de periode juni 2022 - maart 2024 beoordeeld. In bijlage 1 vindt u de lijst met beoordeelde raadsvoorstellen. Om de betrouwbaarheid van de beoordeling te vergroten zijn alle voorstellen door twee onderzoekers afzonderlijk van elkaar beoordeeld en vervolgens besproken. Indien er sprake was van een verschil in score is dit tussen de onderzoekers bediscussieerd om uiteindelijk consensus te bereiken. Voor het scoren van de raadsvoorstellen hebben we een schaal van 1 tot 5 gebruikt:

1. Zeer slecht
2. Slecht
3. Voldoende
4. Goed
5. Zeer goed

In sommige gevallen was een norm niet van toepassing op het betreffende raadsvoorstel. Dat hebben we aangegeven door in de tabel geen score maar n.v.t. in te vullen. In de analyse van de scores gaan we uit van een knip tussen de scores, waarbij de scores 1 en 2 een onvoldoende zijn en de scores 3 en hoger voldoende. Een overzicht van de gegeven scores per raadsvoorstel is te vinden in bijlage 4.

Twee raadsvoorstellen⁵ hebben we niet kunnen beoordelen aan de hand van zowel de interne als de externe normen. Dit heeft te maken met het onderwerp van de raadsvoorstellen. We zien echter wel bijzonderheden en mogelijkheden tot verbetering, onder andere gebaseerd op een vergelijking met andere gemeenten die over hetzelfde onderwerp een raadsvoorstel hebben opgesteld. De bevindingen met betrekking tot die raadsvoorstellen worden daarom ook in dit hoofdstuk besproken.

4.1.1 Wisselvallige kwaliteit en onvoldoende informatie voor de raad

Op basis van de scores kunnen we concluderen dat de mate waarin raadsvoorstellen aan de interne en/of externe indicatoren voor kwaliteit voldoen, zeer verschillend is (**vragen 3, 3a en 3b**). Dit verschil in kwaliteit is zowel tussen als binnen de raadsvoorstellen te zien. Slechts een aantal raadsvoorstellen scoort consequent voldoende tot goed op alle normen. De meeste raadsvoorstellen scoren wisselend, met een aantal voorstellen die gemiddeld meer naar slecht neigen en een aantal voorstellen die iets beter zijn en meer naar gemiddeld of goed neigen. Een enkel raadsvoorstel scoort slecht op bijna alle normen. Gemiddeld zijn de scores op de interne normen iets beter dan op de externe normen. Hierbij moet de kanttekening gemaakt worden dat er ook een aantal raadsvoorstellen zijn die (zeer) slecht scoren op de interne normen. Er is hierbij geen verschil tussen domeinen - het ene domein springt er niet duidelijk als beter of als slechter uit op basis van de beoordelingen. Dit wordt ook bevestigd in de interviews met zowel de raadsleden als de overige respondenten. Daarnaast zien we ook regelmatig dat informatie, conform de interne normen, op de verkeerde plek in het format wordt besproken. Bij de twee raadsvoorstellen die we niet aan de hand van de interne en externe normen konden beoordelen, maar in plaats daarvan vergeleken hebben met gelijksoortige raadsvoorstellen uit andere gemeenten, zien we dat er verbetering mogelijk is in de voorstellen die de gemeente Oldambt opstelt. De gemene deler bij deze twee voorstellen is dat er meer informatie gegeven kan worden dan nu gedaan wordt. Deze extra informatie maakt het voorstel vollediger en daardoor informatiever voor de raadsleden.

De beperkte kwaliteit van veel raadsvoorstellen maakt dat het beeld naar voren komt dat raadsleden regelmatig onvoldoende kwalitatief goede informatie in de raadsvoorstellen krijgen. Door het ontbreken van kwalitatief goede informatie is het voor raadsleden moeilijk een goede afweging te maken wanneer ze moeten beslissen over het voorgestelde besluit en daarmee invulling te geven aan hun kaderstellende en controlerende rol (**vraag 3c**).

4.1.2 Ruimte voor verbetering

De benodigde verbetering in de kwaliteit van raadsvoorstellen (**vraag 3d**) kan opgesplitst worden in twee delen. Er is een aantal normen waarop de meeste of bijna alle raadsvoorstellen (zeer) slecht scoren. Daarnaast is er een aantal normen waar een redelijke hoeveelheid raadsvoorstellen voldoende tot (zeer) goed op scoort, maar toch nog een behoorlijk deel (zeer) slecht scoort.

⁵ [1e Besluitvormende Bestuurs Rapportage 2023 \(1e BBR 2023\)](#) en [Instellen Gemeenschappelijke Regeling ter bevordering democratische verankering raden en staten bij implementatie en uitvoering Nij Begun](#)

Externe normen waarop de meeste tot bijna alle raadsvoorstellen (zeer) slecht scoren zijn **keuzeruimte, alternatieve beleidskeuzes en de risicoparagraaf**. De keuzeruimte die er is, wordt over het algemeen niet besproken in het raadsvoorstel, evenals de alternatieve beleidskeuzes inclusief argumenten pro en contra. Daarnaast is een risicoparagraaf bijna altijd afwezig. In sommige gevallen worden risico's summier genoemd, maar niet structureel en ook niet gestructureerd. Het gegeven dat deze drie zaken in de meeste tot bijna alle raadsvoorstellen slecht tot zeer slecht scoren, maakt duidelijk dat hier veel verbetering nodig is. Deze verbetering zou ook mogelijk moeten zijn, want het in kaart brengen van risico's, keuzemogelijkheden en alternatieven (inclusief argumenten) is een belangrijk onderdeel van het opstellen van een raadsvoorstel, zo blijkt ook uit het eigen format van de gemeente Oldambt.

Externe normen waarop een deel van de raadsvoorstellen (zeer) slecht scoren zijn **evalueerbaar en controleerbaar, middelen en consequenties, tijdspad, leesbaarheid (kort en bondig + samenvatting), procedure, effecten en belanghebbenden**. De voornaamste problemen bij deze normen zijn dat de onderwerpen die genoemd moeten worden in het raadsvoorstel niet genoemd of te summier genoemd worden. Er zit onvoldoende diepgang in de bespreking. Met betrekking tot de leesbaarheid gaat het om te kort en bondig of juist te lang zijn en om de samenvatting die niet informatief en volledig genoeg is. In het geval van de norm belanghebbenden gaat het om het niet of niet voldoende benoemen van wat is gedaan op het gebied van betrekken en informeren van de belanghebbenden.

Interne normen waarop een deel van de raadsvoorstellen (zeer) slecht scoort zijn **samenvatting, inleiding, motivatie, betrokkenheid externe partners, consequenties en vervolg**. Hierbij is te zien dat dingen die genoemd moeten worden onder de desbetreffende norm vaak niet of te summier benoemd worden. In sommige gevallen staat de gegeven informatie niet onder het juiste kopje, waardoor de structuur van het raadsvoorstel niet conform het format wordt opgezet.

Ook bij de twee raadsvoorstellen die niet te beoordelen waren aan de hand van de interne en externe normen zijn wel duidelijke mogelijkheden voor verbetering aan te wijzen.

1. De [BBR](#) is onderdeel van de planning-en-controlcyclus en rapporteert over de belangrijkste afwijkingen van het gestelde budget, de gestelde doelen uit de programmabegroting en de bijbehorende financiële kaders. Het raadsvoorstel is erg kort en blijft grotendeels op procesniveau hangen. Voor alle inhoud moet de lezer naar de achterliggende rapportage grijpen. Aan de ene kant is het te begrijpen dat gezien de materie het raadsvoorstel heel erg kort is, maar aan de andere kant kunnen er ook andere keuzes gemaakt worden bij het opstellen van het raadsvoorstel waardoor de lezer in het voorstel zelf al over meer informatie over de afwijkingen beschikt. Voorbeelden hiervan zijn de gemeente Zeist ([1e BBR van 2024](#)) en de gemeente Houten ([1e BBR van 2023](#)). Zij gaan uitgebreider in op de inhoud van de BBR en waar de belangrijke knelpunten of vraagstukken voor de vast te stellen BBR liggen.
2. Het [raadsvoorstel](#) over de gemeenschappelijke regeling Nij Begun is van de griffie waardoor deze feitelijk buiten de scope van het onderzoek valt. Echter, ook over dit raadsvoorstel zijn voor dit onderzoek waardevolle dingen te zeggen.

Het is een raadsvoorstel waarin een gemeenschappelijke regeling wordt ingesteld, wat betekent dat je als steller van het raadsvoorstel (deels) afhankelijk bent van het voorstel dat in gezamenlijkheid wordt gemaakt. Maar ook binnen deze kaders is het mogelijk zelf enige invulling te geven aan het raadsvoorstel. Er zijn gemeenten binnen deze gemeenschappelijke regeling die een uitgebreider en vollediger raadsvoorstel hebben opgesteld dan de gemeente Oldambt. De gemeente Eemsdelta heeft bijvoorbeeld bij dit [raadsvoorstel](#) ervoor gekozen om uitgebreider in te gaan op het wat en waarom van de regeling. Dit geldt ook voor de gemeente Het Hogeland waar in het [raadsvoorstel](#) onder andere dieper op de achterliggende overleggen wordt ingegaan en een eind- en evaluatiedatum wordt genoemd aan de hand waarvan besloten wordt over eventuele verlenging en/of aanpassing van de regeling. Ook Westerwolde heeft er in dit [raadsvoorstel](#) voor gekozen dieper op de materie in te gaan, onder andere door in te gaan op de aanwezigheid van de alternatieven en de financiële verplichtingen.

4.2 Ervaringen van raadsleden met de kwaliteit van raadsvoorstellen

Om de ervaring van raadsleden in kaart te brengen hebben we bij vier raadsleden individueel een interview afgenomen. Raadsleden konden zich aanmelden voor deze interviews, naar aanleiding van een e-mail van de griffie. De vier raadsleden waren van vier verschillende partijen, zowel oppositie als coalitie en van zowel de kleine(re) als de grote(re) partijen. Daarnaast zat er spreiding in het aantal jaren dat ze al raadslid zijn.

4.2.1 Raadsleden bevestigen wisselende kwaliteit raadsvoorstellen

Als antwoord op **vraag 4** concluderen we dat de raadsleden de kwaliteit van raadsvoorstellen als wisselend ervaren. De perceptie van de raadsleden daarover is vrij eenduidig (**vraag 4a**).

De behandeling van raadsvoorstellen

De raadsleden geven aan dat er zowel voor- als nadelen zitten aan de BOB-structuur die sinds enige jaren wordt gebruikt. Deze voor- en nadelen richten zich met name op het eerste deel, de beeldvormende raadsbijeenkomst. Tijdens de beeldvormende raadsbijeenkomst is er eerst ruimte voor insprekers (dit wordt opgenomen en is terug te kijken), daarna is er een informatiemarkt waar raads- en fractieleden vragen kunnen stellen aan de ambtelijke organisatie (dit wordt niet opgenomen en er is ook geen verslag van beschikbaar) en ten slotte wordt er afgesloten met vragen voor de portefeuillehouder(s) en een besluit of er nog meer beeldvorming nodig is of dat het voorstel door kan naar de oordeelsvormende vergadering of direct naar de besluitvormende vergadering kan. Raadsleden ervaren de informele setting van de beeldvormende raadsbijeenkomst als een voordeel, evenals de ruimte voor insprekers en publiek. Ook vinden ze dat het de betrokkenheid van andere fractieleden (niet-raadsleden) bevordert omdat fracties hun aandacht over de verschillende simultane bijeenkomsten moeten verdelen en daardoor goed verslag moeten doen naar elkaar over de besproken zaken. De grootste nadelen volgens raadsleden zijn het niet altijd kunnen stellen van vragen doordat er een gebrek aan tijd is en soms de grootste mond nog weleens het beste gehoord wordt. Ook vinden ze het nadelig dat tijdens de informatiemarkt de beleidsadviseur ook de voorzitter van de bijeenkomst is, waardoor het niet altijd zo gestructureerd loopt als wenselijk. Daarnaast worden er geen notulen gemaakt van deze

bijeenkomst. Omdat de bijeenkomst ook niet opgenomen wordt, hebben raadsleden daardoor niet altijd een gelijke informatiepositie.

Rol van de griffie

De griffie ondersteunt niet zichtbaar bij technische vragen. Voor vragen gaan raadsleden regelmatig rechtstreeks naar de steller van het raadsvoorstel. Als er problemen zijn bij het leggen van contact dan kan de griffie inspringen. Ook is er de mogelijkheid om vragen te stellen via raadsvragen@gemeente-oldambt.nl. Voor procesvragen kunnen raadsleden wel rechtstreeks bij de griffie terecht. Ze zijn goed beschikbaar en altijd bereid om mee te denken, bijvoorbeeld over het verbeteren van de procesmatige kant van een motie (niet op politieke inhoud).

Format, inhoud, kwaliteit en leesbaarheid van de raadsvoorstellen

De voorstellen zijn niet altijd volledig, waardoor raadsleden de noodzaak voelen tot het stellen van vragen. In het format voor raadsvoorstellen missen ze niet echt iets, maar dat komt deels ook door een gebrek aan vergelijkingsmateriaal, geven ze aan. De lengte van sommige raadsvoorstellen ("lappen tekst") wordt als zwak punt benoemd. Daarnaast wordt aangegeven dat het collectieve geheugen en de context waarin het raadsvoorstel zich afspeelt, van belang zijn. Hoe langer een raadslid in de raad zit, hoe makkelijker deze te overzien zijn. Hier zouden de stellers van raadsvoorstellen rekening mee moeten houden. Vaak moeten de raadsleden de achterliggende stukken in om het volledige raadsvoorstel te kunnen overzien. Ook geeft een deel van de raadsleden aan dat de kwaliteit van een raadsvoorstel afhankelijk is van de steller van het voorstel en dat er vaak toegeschreven wordt naar een bepaald besluit. Er worden niet echt keuzes met bijbehorende argumenten voor en tegen voorgelegd. En, de raadsvoorstellen zijn niet altijd volledig. Daarom voelen ze de noodzaak tot het stellen van vragen en het opvragen van extra informatie. De afweging van de verschillende scenario's in de raadsvoorstellen is niet altijd duidelijk en het is niet altijd duidelijk waarom bepaalde scenario's afvallen. Dat willen raadsleden wel graag zien. Ook kan het benoemen van (te verwachten) effecten van beleid beter, deze worden soms niet of niet volledig benoemd.

Het lezen van raadsvoorstellen is iets wat raadsleden moeten leren en waar ze met de tijd beter in worden. Niet ieder raadslid zit even lang in de raad en na iedere verkiezingen komen er weer nieuwe raadsleden bij. Dit betekent voor beleidsadviseurs dat ze expliciet rekening moeten houden met de ervaring van de raad en het feit dat het in wezen een lekenbestuur is. Daarnaast hebben raadsleden ook nog een beperkte hoeveelheid tijd beschikbaar voor het invullen van hun rol. De inhoud van de raadsvoorstellen moet te begrijpen zijn voor lezers die geen inhoudelijk expert op het onderwerp zijn en de context waarin het voorstel zich afspeelt moet voldoende duidelijk zijn. Hiermee is nu nog niet altijd voldoende rekening gehouden in de raadsvoorstellen.

De meeste raadsleden geven aan dat ze als raad niet zo sterk zijn in het debat en dat dit ook niet vaak gebeurt, een echt debat. Raadsleden gaan snel vragen stellen aan de wethouders in plaats van met elkaar in debat te gaan. Er zijn wel pogingen ondernomen om dit te verbeteren, onder andere door een training voor raadsleden, maar het onderwerp speelt nog steeds. Mogelijk kan het format voor raadsvoorstellen bijdragen aan het stimuleren van debat.

4.2.2 Suggesties voor verbetering

Als antwoord op **vraag 4b** zien we dat raadsleden het erg lastig vinden om aan te geven welke verbeteringen doorgevoerd zouden kunnen worden. Uit de in de interviews gegeven antwoorden kunnen we wel een aantal voorstellen voor verbetering destilleren:

- Het opnemen of notuleren van de informatiemarkt tijdens de beeldvormende raadsbijeenkomsten zodat iedereen kennis kan nemen van wat zich tijdens deze bijeenkomsten afspeelt.
- Meer tijd inruimen voor vragen van raadsleden tijdens de bijeenkomsten.
- Een voorzitter voor de informatiemarkt aanwijzen zodat de steller van het voorstel dit zelf niet meer hoeft te doen.
- Nadenken over een andere inrichting van raadsvoorstellen zodat deze toegankelijker worden, bijvoorbeeld door het toevoegen van een grafische weergave/component.
- Rekening houden met het (gebrek aan) collectief geheugen of kennis van de context
- In de raadsvoorstellen duidelijker zijn over te maken keuzes en de gevolgen van deze keuzes.
- Meer aandacht hebben voor leesbaarheid. De raad is een lekenbestuur dus leken zouden de raadsvoorstellen moeten kunnen begrijpen.

4.3 Ervaringen overige partijen met de raadsvoorstellen

Om naast de ervaringen van raadsleden met de kwaliteit van raadsvoorstellen ook de ervaringen van overige partijen in kaart te brengen, hebben we met de ambtelijke organisatie, het college, de griffie, de gemeentesecretaris en de concerncontroller gesproken over dit onderwerp.

4.3.1 Overige partijen ervaren kwaliteit raadsvoorstellen als wisselend

Als antwoord op **vraag 5** concluderen we dat ook de overige partijen de kwaliteit van raadsvoorstellen als wisselend ervaren (zie ook hoofdstuk 3). De perceptie hierover is vrij eenduidig onder de geïnterviewden (**vraag 5a**).

Format, inhoud, kwaliteit en leesbaarheid van de raadsvoorstellen

De meningen over het format van het raadsvoorstel verschillen, al vinden de meeste respondenten dat er mitsen en maren aan het format zelf zitten en ook aan de sturing op het volgen van het format. Het format is zo globaal dat iedere steller zijn eigen interpretatie aan de per kopje gegeven instructies kan geven. Bovendien nodigt het uit tot herhaling van teksten en worden onderdelen door elkaar gehaald, bijvoorbeeld vervolg en consequenties, waardoor niet de juiste dingen (op de juiste plek) worden beschreven in het voorstel. Ook wordt niet elk onderdeel van het raadsvoorstel even grondig ingevuld in alle raadsvoorstellen waardoor er bijvoorbeeld geen zicht is op risico's en niet benoemd wordt wanneer, hoe en met wie er geëvalueerd gaat worden. Daarnaast worden er door een deel van de respondenten ook onderdelen gemist, bijvoorbeeld het gestructureerd kunnen weergeven van kanttekeningen. Er wordt ook niet strak gestuurd op het format is de indruk van een aantal respondenten. Mogelijk is er meer scholing en monitoring nodig om het format goed te kunnen gebruiken. Door verloop van personeel en het niet regelmatig in aanraking komen met raadsvoorstellen is hier meer aandacht voor nodig.

De beleidsadviseurs vinden het lastig om zelf te reflecteren op de inhoud en kwaliteit van raadsvoorstellen. Ze geven aan dat als ze een voorstel naar de raad sturen, ze dit doen met het idee dat het van voldoende kwaliteit is. Iedereen doet zijn best om een kwalitatief goed voorstel op te stellen, wordt aangegeven.

De overige respondenten vinden, net als de raadsleden, de kwaliteit van de voorstellen wisselend. De verschillen in kwaliteit zijn afhankelijk van de steller en niet zozeer van het domein. Een deel van de respondenten geeft aan dat er wel sprake is van een stijgende lijn in de kwaliteit van de voorstellen, die ook nog verder zou moeten stijgen met de op handen zijnde organisatieveranderingen. In een enkel geval wordt een raadsvoorstel teruggestuurd door het college omdat de kwaliteit verbeterd moet worden, maar dit komt niet vaak voor, aldus de respondenten.

De leesbaarheid van raadsvoorstellen wordt door sommige respondenten benoemd en verschilt echt per raadsvoorstel en is, in tegenstelling tot de kwaliteit, vaak afhankelijk van het domein waar het raadsvoorstel vandaan komt. Stukken uit het sociaal domein zijn vaak makkelijker leesbaar dan stukken vanuit het fysiek domein, aldus deze respondenten.

Vanuit het college komt relatief weinig feedback op de raadsvoorstellen, soms wordt een voorstel teruggestuurd of wordt een aanvullende vraag gesteld. De raad geeft zelf ook weinig feedback op de kwaliteit van de raadsvoorstellen. Er wordt aangegeven dat er meer doorgevraagd mag worden door de raad. Een voorbeeld hiervan zijn de beeldvormende raadsbijeenkomsten waarbij raadsleden tijdens de informatiemarkt specifieke vragen aan de steller van het voorstel kunnen stellen. Vaak vragen de raadsleden dan om een toelichting, in plaats van dat ze specifieke vragen stellen zoals de bedoeling is volgens de BOB-structuur. Mogelijk heeft dit deels te maken met de omvang van partijen (klein) waardoor raadsleden niet altijd in staat zijn alle stukken voldoende te doorgronden.

4.3.2 Suggesties voor verbetering

Tijdens de gesprekken zijn diverse suggesties voor verbetering gegeven door de geïnterviewden (**vraag 5b**):

- Er is op verschillende vlakken verbetering nodig. Niet alleen waar het gaat om de bruikbaarheid van de raadsvoorstellen, maar ook waar het gaat om het gebruik van de raadsvoorstellen door de raad.
- In het format moet duidelijker omschreven worden wat er per kopje ingevuld moet worden, zodat de uniformiteit vergroot wordt.
- Het belang van een goede samenvatting moet benadrukt worden. Hierin moet de essentie van het raadsvoorstel in één keer duidelijk zijn.
- De titels van de raadsvoorstellen moeten beter toegankelijk zijn. Nu zijn ze vaak lang en niet altijd te begrijpen.
- Beleidsadviseurs moeten meer getraind worden, zowel op de inhoud als de administratieve kant van het opstellen van raadsvoorstellen.
- Kanttekeningen zouden automatisch in het voorstel opgenomen moeten worden.
- Er moet meer tijd zijn voor de kwaliteitscontrole van raadsvoorstellen door de directieadviseur. Ook moet het duidelijker zijn waarop de directieadviseur precies controleert. Daarnaast kan het overwogen worden de kwaliteitscontrole ook op een ander/extra punt in de organisatie te borgen.

- Er moet meer tijd zijn voor het opstellen van raadsvoorstellen. Het afstemmen van termijnen gaat best moeizaam nu, waardoor er (bijna) altijd deadlinestress is.
- Om de informatieoverdracht te verbeteren kunnen meer thema-avonden georganiseerd worden.

4.4 Résumé

De kwaliteit van raadsvoorstellen in de gemeente Oldambt is wisselend en kan worden verbeterd. Het huidige format biedt te weinig structuur. In de raadsvoorstellen is er onder meer onvoldoende aandacht voor de keuzeruimte van de raad, voor alternatieve beleidskeuzes met bijbehorende argumentatie en voor risico's die zich kunnen voordoen. Daarnaast zien raadsleden de beperkte leesbaarheid en het ontbreken van inzicht in de achtergrond en context als belangrijke aandachtspunten.

Bijlage 1 | Bestudeerde documenten

Interne documentatie

- Handleiding Besluitvorming voor de steller, december 2023
- Checklist kwaliteitscontrole bestuurlijke besluitvorming e-Suite, n.d.
- Bestuurlijke besluitvorming e-suite, n.d.
- Toelichting op format verkort collegevoorstel, n.d.
- Toelichting op format collegevoorstel, n.d.
- Toelichting op format raadsvoorstel, n.d.
- LTA 16 april 2024
- Aanleverschema raadsvoorstellen 2024 in één oogopslag

Beoordeelde raadsvoorstellen

1. [Transitievisie Warmte: Oldambt Verwarmt \(2021\)](#)
2. [Kadernota 2023-2026](#)
3. [Bezuinigingstaakstelling sportvoorzieningen 2023](#)
4. [Bezuinigingsscenario's jeugd](#)
5. [Plan van Aanpak Versterking Oldambt 2023](#)
6. [Nota positieve gezondheid en sport 2023-2026](#)
7. [Kaders en richting 3 fondsen](#)
8. [Sluitende aanpak inzake \(overlastgevende\) jeugdgroepen](#)
9. [Beleidsplan toezicht en handhaving Wmo-Jeugd](#)
10. [1e Besluitvormende Bestuurs Rapportage 2023 \(1e BBR 2023\)](#)
11. [Vaststellen startnotitie Omgevingsvisie](#)
12. [3 ton extra voor Stichting MFC De Hardenberg](#)
13. [Startnotitie cultuur](#)
14. [Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025 - 2027](#)
15. [Vaststelling bestemmingsplan Provincialeweg 121, Heiligerlee](#)
16. [Instellen Gemeenschappelijke Regeling ter bevordering democratische verankering raden en staten bij implementatie en uitvoering Nij Begun](#)

Overige externe documenten

- [\(Zeist\) 1e Besluitvormende Bestuursrapportage 2024](#)
- [\(Houten\) 1e Besluitvormende Bestuursrapportage 2023](#)
- [\(Eemsdelta\) Instellen Gemeenschappelijke Regeling ter bevordering democratische verankering raden en staten bij implementatie en uitvoering Nij Begun](#)
- [\(Het Hogeland\) Instellen Gemeenschappelijke Regeling ter bevordering democratische verankering raden en staten bij implementatie en uitvoering Nij Begun](#)
- [\(Westerwolde\) Instellen Gemeenschappelijke Regeling ter bevordering democratische verankering raden en staten bij implementatie en uitvoering Nij Begun](#)

Bijlage 2 | Respondenten

- College van B&W
- Gemeentesecretaris
- Concerncontroller
- Afvaardiging van de ambtelijke organisatie (beleidsmedewerkers, programmamanagers en directieadviseur)
- Griffier
- Raadsadviseur
- Vier raadsleden

Bijlage 3 | Analyse scores raadsvoorstellen

In deze bijlage is een uitgebreide analyse opgenomen van de scores van de raadsvoorstellen op de externe en interne normen voor kwalitatief goede raadsvoorstellen.

Externe normen:

Thema	Norm	Uitkomst analyse
Inhoud raadsvoorstellen		
Keuzevraagstukken en problemen	Het raadsvoorstel geeft een helder overzicht van de politiek relevante keuzevraagstukken (welke belangenafweging is aan de orde met betrekking tot welke dilemma's/ knelpunten/vraagstukken in de samenleving). Het raadsvoorstel geeft aan wat het probleem precies is.	De meeste raadsvoorstellen geven een voldoende tot goede beschrijving van het vraagstuk dat voorligt. Vier voorstellen scoorden slecht. Het voornaamste probleem bij deze voorstellen is dat het niet duidelijk is welke vraag voorligt, waarom de vraag op dat moment voorligt of wat de keuze precies is die gemaakt kan worden.
Bestuurlijke aangelegenheden	Het raadsvoorstel gaat over bestuurlijke aangelegenheden en nodigt de raad niet uit te discussiëren over uitvoeringszaken.	Bijna alle raadsvoorstellen scoren voldoende tot (zeer) goed op deze norm. Er is één voorstel met de score slecht. In dit voorstel lijkt het voor een groot deel te draaien om wat er in de praktijk ingezet gaat worden. De nadruk hierop zorgt dat de discussie kan verschuiven naar de inhoud van de activiteiten in plaats van het financieringsvraagstuk dat eigenlijk voorligt.
	Het raadsvoorstel stimuleert een politieke afweging door de raad.	De meeste raadsvoorstellen scoren voldoende tot (zeer) goed. In de drie voorstellen die slecht scoren ligt het probleem in het gegeven dat er te weinig informatie wordt gegeven over de keuzes die voorliggen, argumenten voor en tegen ontbreken waardoor het moeilijker is om met elkaar in discussie te gaan en echt een politieke afweging te maken.
Keuzeruimte	Het raadsvoorstel biedt een helder beeld van reële politieke keuzeruimte. Hier gaat het om de mogelijkheid politieke keuzes te maken en plaatst de raad niet voor voldongen feiten.	De helft van de raadsvoorstellen scoort slecht of zeer slecht. Waar de keuzeruimte voor de raad ligt, wordt vaak niet of slechts summier besproken. Het lijkt erop dat in de raadsvoorstellen in sommige gevallen duidelijk voorgesorteerd wordt op een bepaald besluit waardoor de keuzeruimte van de raad mogelijk wordt ingeperkt.
Alternatieve beleidskeuzes	Het raadsvoorstel bevat reële alternatieve beleidskeuzes met argumenten pro en contra. Hier gaat het om de uitwerking van alternatieven.	Bijna alle raadsvoorstellen missen alternatieve beleidskeuzes met argumenten voor en tegen. Vaak wordt er één scenario beschreven en wordt er niet ingegaan op andere mogelijkheden. Of, er worden andere mogelijkheden genoemd maar die worden niet uitgewerkt.

Thema	Norm	Uitkomst analyse
Evalueerbaar en controleerbaar	Het raadsvoorstel maakt duidelijk wanneer en op grond van welke criteria de raad het beleid evalueert en de uitvoering van het college controleert.	Niet in alle gevallen is deze norm van toepassing op een raadsvoorstel. Dat was hier in vier van de veertien voorstellen het geval. Kijkend naar de voorstellen waar deze norm wel op van toepassing is, zien we dat zes voorstellen slecht of zeer slecht scoren. In deze voorstellen wordt evaluatie of niet genoemd of heel hoog over en niet specifiek beschreven. Ook wordt in een bepaald voorstel beschreven dat er wel geëvalueerd wordt, maar lijkt de raad hierbij geen rol te hebben.
Context	Het raadsvoorstel schetst de context van het beleid met inbegrip van de aanleiding/voorgeschiedenis van het voorstel (waarom is een besluit nodig?), de relatie tot het huidige beleid en een verwijzing naar eerder genomen besluiten en relevante beleidsstukken.	Het schetsen van de context gaat in de meeste gevallen voldoende tot (zeer) goed. In enkele gevallen gaat dit (zeer) slecht. Een voorbeeld hiervan is dat irrelevante dingen genoemd worden of dat de contextbeschrijving niet in voldoende mate aan het voorliggende raadsvoorstel gelinkt is. Een ander voorbeeld is dat de contextbeschrijving alleen over het proces gaat en niet over de inhoud van het voorstel.
Risicoparagraaf	Het raadsvoorstel bevat een risicoparagraaf waarin wordt gewezen op de mogelijke risico's van het voorstel en waarin eventuele beheersmaatregelen beschreven staan.	Bijna alle raadsvoorstellen scoren hier slecht tot zeer slecht op. In deze voorstellen worden risico's niet tot nauwelijks genoemd. Worden er wel risico's genoemd, dan is het niet in alle gevallen duidelijk hoe deze precies in relatie staan tot het voorstel of staan ze door het hele document verspreid in plaats van op een gestructureerde manier weergegeven.
Overzichtelijkheid raadsvoorstellen		
Hoofd- en bijzaak	Het raadsvoorstel maakt onderscheid tussen hoofd- en bijzaak (hoofdzaak prominent in beeld, aanvullende informatie in bijlagen). De focus van het voorstel ligt niet op uitwerking van details, maar op hoofdlijnen.	De meeste raadsvoorstellen scoren voldoende tot (zeer) goed op deze norm. In drie gevallen scoren raadsvoorstellen slecht. Hierin wordt er te hoog over gesproken over het onderwerp, waarbij zelfs de hoofdzaak niet voldoende wordt uitgewerkt.
Middelen en consequenties	Het raadsvoorstel geeft een overzicht van de benodigde middelen en van de verwachte (onder meer financiële, personele, juridische) consequenties (intern).	Vijf voorstellen scoren slecht op deze norm, de overige voorstellen scoren voldoende tot (zeer) goed. In twee gevallen is deze norm niet van toepassing. In de voorstellen die slecht scoren ligt het probleem in het gegeven dat soms niet duidelijk is welke of hoeveel middelen worden ingezet, waar de middelen precies vandaan komen of waar bepaalde bedragen op zijn gebaseerd. Daarnaast wordt soms op de verkeerde plek over middelen gesproken (in het uitvoeringsplan). In veel gevallen ontbreekt inzicht in de personele en juridische consequenties. Dit is ook niet altijd op orde in de voorstellen die een voldoende score hebben gekregen.

Thema	Norm	Uitkomst analyse
Tijdspad	Het raadsvoorstel maakt een inschatting van de termijn/het tijdspad waarbinnen het plan uitgevoerd wordt.	Een groot deel van de raadsvoorstellen scoort voldoende tot (zeer) goed. Vijf raadsvoorstellen scoren (zeer) slecht. In deze raadsvoorstellen wordt het tijdspad niet of niet gedetailleerd genoeg benoemd.
Leesbaarheid raadsvoorstellen		
Kort en bondig	Het raadsvoorstel is geschreven in een korte en bondige stijl en heeft een overzichtelijke (logische) alinea-indeling.	Zes raadsvoorstellen scoren (zeer) slecht op deze norm. Dit komt vooral doordat ze of te kort en bondig zijn of juist te wollig en lang. Ook kan het zijn dat de indeling van het voorstel niet logisch is of dat dingen niet op de goede plek in het voorstel worden besproken.
Taal	Laagdrempelige taal (eenvoudige zinnen en begrijpelijke woorden) en consistent taalgebruik.	De meeste raadsvoorstellen scoren voldoende tot (zeer) goed op taal. Enkele raadsvoorstellen scoren slecht. Dat zit hem met name in zinnen die moeilijk te begrijpen zijn en qua inhoud soms leeg voelen. Als je het voorstel gelezen hebt, weet je eigenlijk nog steeds niet helemaal waar het nou over gaat.
Jargon	Zo weinig mogelijk jargon, vakraal wordt uitgelegd in een verklarende woordenlijst.	De meeste raadsvoorstellen scoren voldoende tot goed op het niet gebruiken van jargon. Enkele voorstellen scoren (zeer) slecht. In deze voorstellen worden onder andere veel afkortingen gebruikt en essentiële begrippen of onderdelen niet uitgelegd.
Samenvatting	Het raadsvoorstel bevat een bondige en zelfstandig leesbare samenvatting die de kernpunten van het voorstel helder en overzichtelijk formuleert.	In de meerderheid van de raadsvoorstellen is de samenvatting voldoende tot (zeer) goed. In zes gevallen is de samenvatting (zeer) slecht. Deze samenvattingen zijn vaak te kort en/of missen essentiële informatie om de kern van het raadsvoorstel goed voor ogen te hebben.
Volledigheid raadsvoorstellen		
Procedure	Het raadsvoorstel besteedt aandacht aan de verdere procedure van besluitvorming.	Vijf raadsvoorstellen scoren (zeer) slecht op deze norm. In deze raadsvoorstellen wordt de verdere procedure niet of niet voldoende benoemd en beschreven.
Effecten	Het raadsvoorstel gaat in op de gevolgen en/of de effecten van het voorstel (extern).	De meerderheid van de raadsvoorstellen scoort voldoende tot (zeer) goed op het beschrijven van de effecten. Zes raadsvoorstellen scoren (zeer) slecht. In die raadsvoorstellen worden effecten niet of niet voldoende of niet volledig benoemd.
Wetgeving	Het raadsvoorstel benoemt de van toepassing zijnde wet.	De meeste raadsvoorstellen scoren hier zeer goed op. In sommige gevallen is de score zeer slecht omdat het niet benoemd wordt in het raadsvoorstel. In een enkel geval is er geen van toepassing zijnde wet en is het gescoord als niet van toepassing.

Thema	Norm	Uitkomst analyse
Belanghebbenden	Het raadsvoorstel gaat in op de wijze waarop en wanneer burgers en belanghebbenden door de gemeente geïnformeerd of betrokken worden.	Iets minder dan de helft van de raadsvoorstellen scoort voldoende tot (zeer) goed. Iets minder dan de helft scoort (zeer) slecht. De (zeer) slechte score wordt voornamelijk veroorzaakt doordat dit onderwerp niet besproken wordt. Als het wel besproken wordt dan gaat het of over interne partners of over externe (professionele) partijen. De burgers missen in deze gevallen bijna altijd. In twee gevallen is deze norm niet van toepassing.

Interne normen:

Thema	Norm	Uitkomst analyse
Eerdere besluitvorming en/of vastgesteld beleid	Hier geef je onder meer aan welk huidig beleid relevant is en of en in hoeverre eerder besluiten zijn genomen omtrent dit onderwerp.	Bijna alle raadsvoorstellen scoren hier voldoende tot (zeer) goed. In twee gevallen is de score zeer slecht. Dit komt doordat er geen voorliggende besluiten/beleid worden genoemd, terwijl het zeer onwaarschijnlijk is dat deze er niet zijn. Hierbij moet wel genoteerd worden dat bij geen enkel raadsvoorstel de relevante eerdere documenten zijn meegestuurd naar de raadsleden. Indien ze deze willen bekijken, zullen ze zelf op zoek moeten in ibabs of hun eigen archief om deze in te zien.
Voorgesteld raadsbesluit	De raad besluit: Let op de formulering; deze moet aansluiten op de zin die begint met "de raad besluit..."	Op deze norm scoren bijna alle raadsvoorstellen zeer goed. In twee gevallen is de score lager, één keer voldoende en één keer goed. Deze raadsvoorstellen kregen op de norm niet het volledige aantal punten doordat de manier van formuleren nog net iets duidelijker zou kunnen en de zinnen niet helemaal lekker lopen o.a. door het gebruik van haakjes.
Samenvatting	Geef hier een kort, bondig en een voor raadsleden duidelijk leesbare samenvatting van waar het om gaat. Probeer dit te beperken tot een half A4'tje.	Bij de meerderheid van de raadsvoorstellen is de samenvatting voldoende tot (zeer) goed. In zes gevallen is de samenvatting (zeer) slecht. Deze samenvattingen zijn vaak te kort en/of missen essentiële informatie om de kern van het raadsvoorstel goed voor ogen te hebben.
Inleiding	Wat is de aanleiding van het voorstel: waarom leg je dit voorstel nú voor? Achtergrond : de context, het grotere plaatje, waartegen het onderwerp zich afspeelt. Denk aan de situatie, het ontstaan, betrokkenen, et cetera. Wat moet de lezer echt weten om een en ander te kunnen plaatsen? Doel : wat wil je met het voorstel bereiken? Plaats dit in breder perspectief en geef ook aan of er een hoger doel mee wordt gediend.	In de meeste gevallen scoren de raadsvoorstellen voldoende tot (zeer) goed op deze norm. In vier gevallen scoren ze slecht. Bij deze raadsvoorstellen is voornamelijk een gebrek aan informatie waardoor de score laag is. Er wordt niet voldoende aandacht besteed aan de aanleiding, achtergrond en doelen. Waarom juist nu het vraagstuk uit het voorstel voorligt, wordt niet altijd duidelijk. En, soms wordt er juist veel nutteloze informatie gegeven die niet past bij de inleiding.

Thema	Norm	Uitkomst analyse
	Waar relevant ga je ook in op eerdere besluitvorming en/of door de raad vastgestelde kaders .	
Motivatie	Geef hier de redenen om iets wel/niet te doen, te willen, te vinden, et cetera. Een motivatie bestaat uit één of meer argumenten. Die argumenten presenteert je in een structuur. Er kunnen voor- en tegenargumenten zijn. De tegenargumenten kun je ontkrachten. Doe dit zo integraal mogelijk en betrek alle beleidsterreinen die raakvlakken hebben met het voorstel en/of door dit voorstel (kunnen) worden geraakt. Dit kunnen aanpalende beleidsterreinen zijn, maar denk ook aan eventuele financiële en/of juridische argumenten. Geef, waar relevant, in je argumenten ook aan in hoeverre dit onderwerp bijdraagt aan de vastgestelde visies van de gemeente, zoals de visie op de rol van de gemeente, de omgevingsvisie, de visie sociaal domein en de visie op de organisatie. Ga, waar relevant, in je argumenten ook in op de politiek relevante aandachtsgebieden, zoals bijvoorbeeld duurzaamheid, coalitieakkoord, speerpunten van de raad. Benoem eventuele risico's. Benoem hier ook alle mogelijke alternatieven en de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven. Geef duidelijk aan op basis van welke argumenten een keuze is gemaakt en waarom het voorstel is zoals het is. Let op: controleer voor jezelf onder meer het volgende: • Dragen het voorstel en de bijbehorende argumenten bij aan het (hogere) doel, zoals geformuleerd onder de inleiding? • Wordt het (onderliggende) probleem aangepakt of is er (nog) sprake van symptoombestrijding?	De meeste raadsvoorstellen scoren voldoende op deze norm, met twee uitschieters naar goed en drie uitschieters naar (zeer) slecht. De uitschieters naar beneden worden voornamelijk veroorzaakt doordat er (veel) informatie mist of de uitleg niet voldoende duidelijk maakt waarom iets wel of niet besloten moet worden. De voorstellen met een score voldoende hebben ook mogelijkheid tot verbetering. Bijna allemaal hebben ze last van het niet voldoende beschrijven van de argumenten voor het nemen van het besluit. Hiermee doelen we op zowel argumenten voor als tegen een bepaald scenario of besluit. Duidelijke overwegingen om een besluit wel of niet te nemen, ontbreken in meer of mindere mate. Ook worden risico's over het algemeen niet benoemd.
Betrokkenheid (externe) partners	Geef in dit blok aan of en in hoeverre (externe) partijen, betrokkenen, maatschappelijke partners, inwoners e.d. zijn betrokken bij (de voorbereidingen van) dit voorstel en welke input zij hebben geleverd.	Bij de meerderheid van de raadsvoorstellen is de beschrijving van betrokkenheid van (externe) partners voldoende tot (zeer) goed. In zes gevallen is het (zeer) slecht. In deze gevallen is de beschrijving erg summier, worden alleen bepaalde (met name interne) partners

Thema	Norm	Uitkomst analyse
		betrokken of wordt er verwezen naar een niet kloppende vorm van betrokkenheid/is er geen sprake van echte betrokkenheid. De input die gegeven is, wordt niet of slecht beschreven.
Consequenties	Geef in dit blok aan wat eventuele consequenties van het voorstel zijn. Maak, waar relevant, onderscheid tussen de consequenties op korte termijn en op langere termijn. Voor beleidsmatige onderwerpen: wat zijn de eventuele gevolgen voor de uitvoering? En voor "uitvoeringsonderwerpen": hoe past dit binnen het huidige beleid en/of wat betekent dit eventueel voor het huidige beleid? Geef, waar relevant, aan wat het betekent voor het KCC, gebiedsregisseurs, ondernemersloket, inwoners, bedrijven, e.d. Geef ook aan wat de eventuele incidentele en structurele gevolgen zijn voor de begroting, voor personeel, e.d. Denk ook aan eventuele juridische, fiscale en aanbesteding-technische aspecten.	Bij de meerderheid van de raadsvoorstellen worden de consequenties voldoende tot goed beschreven. In één geval is deze norm niet van toepassing en in vijf gevallen is de score (zeer) slecht. Dit komt doordat de beschrijving van de consequenties te summier, te onduidelijk of uitsluitend op procesniveau is. Er wordt niet uitgebreid genoeg ingegaan op de te beschrijven punten die bij deze norm horen.
Vervolg	Geef in dit blok aan wat het vervolg is na besluitvorming. Denk hierbij onder meer aan communicatie: • Wie moeten worden geïnformeerd (specifieke doelgroepen, algemene communicatie intern en/of extern, et cetera?). • Op welke wijze gaan we communiceren (persoonlijk, brieven, mail, website, social media, et cetera)? Denk hierbij ook aan vervolgstappen die nodig zijn voor uitvoering en/of implementatie. En benoem, waar relevant, ook acties die later in de tijd zullen plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld voortgangsrapportages, evaluatie, e.d.	In de meeste raadsvoorstellen wordt het vervolg voldoende tot (zeer) goed beschreven. Vijf raadsvoorstellen scoren (zeer) slecht op deze norm. Dat ligt hem met name in het gegeven dat dit onderdeel niet of te summier wordt beschreven. De onderwerpen die besproken moeten worden, worden niet besproken of slechts ten dele.

Bijlage 4 | Scores per raadsvoorstel

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12	13	14	15
EXTERNE NORMEN														
Inhoud raadsvoorstellen														
Keuzevraagstukken en probleem	3	5	4	2	3	2	4	4	3	5	2	2	3	5
Bestuurlijke aangelegenheden	3	5	5	2	3	5	5	4	3	5	5	4	5	5
	2	5	5	2	3	3	5	4	3	4	3	2	3	5
Keuzeruimte	1	3	5	2	2	1	3	2	1	3	2	2	1	n.v.t.
Alternatieve beleidskeuzes	1	3	5	1	1	1	1	2	1	1	2	2	3	n.v.t.
Evalueerbaar en controleerbaar	2	n.v.t.	n.v.t.	1	2	1	3	4	2	n.v.t.	3	1	5	n.v.t.
Context	4	3	5	1	4	4	3	5	3	5	2	2	4	5
Risicoparagraaf	1	n.v.t.	3	2	2	2	1	1	1	1	2	1	2	3
Overzichtelijkheid raadsvoorstellen														
Hoofd- en bijzaak	3	4	5	2	5	3	3	4	3	5	2	2	3	5
Middelen en consequenties	2	n.v.t.	4	2	3	3	3	5	2	3	2	2	3	n.v.t.
Tijdspad	2	3	5	2	4	4	2	4	1	5	4	1	5	5
Leesbaarheid raadsvoorstellen														
Kort en bondig	2	3	3	2	3	2	2	3	3	5	2	1	4	4
Taal	2	4	4	2	3	2	3	4	3	5	3	3	4	3

Jargon	3	4	3	2	1	2	3	4	3	4	4	3	4	4
Samenvatting	4	3	3	2	5	2	2	1	3	4	1	2	3	4
Volledigheid raadsvoorstellen														
Procedure	1	4	4	2	4	3	3	1	2	5	5	2	5	5
Effecten	2	3	5	2	3	1	1	5	3	4	2	1	4	5
Wetgeving	5	n.v.t.	n.v.t.	5	1	5	1	1	5	5	n.v.t.	1	5	3
Belanghebbenden	4	n.v.t.	5	1	4	3	1	1	2	5	1	2	n.v.t.	5
INTERNE NORMEN o.b.v. FORMAT RAADSVOORSTEL														
Eerdere besluitvorming en/of vastgesteld beleid	5	4	4	1	4	3	5	5	1	5	3	4	3	5
Voorgesteld raadsbesluit	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	4	5
Samenvatting	4	3	3	2	5	2	2	1	3	4	1	2	3	4
Inleiding	3	5	5	3	4	3	2	4	2	4	2	2	4	5
Motivatatie	3	4	4	3	3	3	2	3	3	3	1	1	3	3
Betrokkenheid (externe) partners	4	5	5	2	5	2	2	4	3	4	1	2	1	4
Consequenties	3	4	4	2	3	3	2	4	3	3	1	1	2	n.v.t.
Vervolg	3	4	3	2	4	3	2	1	2	5	3	1	4	5

BMC

Databankweg 26D
3821 AL Amersfoort

Postbus 490
3800 AL Amersfoort

(033) 496 52 00
info@bmc.nl
www.bmc.nl

KvK BMC Advies 32078667
IBAN NL91 ABNA 0504035754
BTW NL80.86.63.598 B.01

Colofon

BMC

29 oktober 2024

Classificatie : Intern gebruik

Namen adviseurs : dr. Marsha de Vries CPC
Hanneke Vervoort MSc

Kenmerknummer : PO042571-2498

Kijk voor meer info op onze website: bmc.nl